

Kastamonu, Tosya ve Sakarya'da Gençlerin Girişimcilik Niyetlerinin Karşılaştırılması*

Serkan Dilek¹Orhan Küçük²Selim İnançlı³Burhanettin Zengin⁴

Received: 20/09/2018

Online Published: 27/12 /2018

Accepted: 15/12 /2018

Özet

Ekonomik büyüme ve kalkınma gibi makroekonomik hedeflere ulaşmaya çalışan ülkeler için girişimcilik oldukça önemlidir. Girişimcilik niyetleri, istihdam olanaklarını ve işletme sayısını artırmakta ve makroekonomik değişkenlere katkıda bulunmaktadır. Bu nedenle, politika yapıcılar gençlerin girişimcilik niyetlerini artırmaya ilgi duymaktadır. Eğitim, gençlerin girişimcilik niyetlerini artırmaya yardımcı olan en önemli faktörlerden biridir. Bu çalışmanın amacı, Kastamonu, Tosya ve Sakarya'daki gençlerin girişimcilik niyetlerini ölçmektir. Bu sayede girişimcilik niyetlerini geliştirmeye yönelik etkin politikaların tanımlanması mümkün olacaktır. Bu amaçla Kastamonu, Sakarya ve Tosya'da anket çalışması yaptık. Bu çalışma sonucunda Tosya'daki gençlerin girişimcilik niyetlerinin Sakarya ve Kastamonu'daki gençlerin girişimcilik niyetlerinden daha yüksek olduğunu bulduk.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik niyetleri, girişimcilik eğitimi, gençler

JEL Sınıflandırması: L26, M13

Benchmarking Entrepreneurship Intentions of Kastamonu, Tosya and Sakarya Young People

Abstract

Entrepreneurship is very important for countries which try to reach macroeconomic targets such as economic growth and development. Entrepreneurship intentions increase employment opportunities and number of enterprises and contribute to macroeconomic variables. Therefore, policy makers interest in increasing entrepreneurship intentions of young people. Education is one of the most important factors which help increasing entrepreneurship intentions of young people. The aim of this study is to measure entrepreneurship intentions of young people in Kastamonu, Tosya and Sakarya. By this way it will be possible to define effective policies to improve entrepreneurship intentions. To this aim we conducted a questionnaire on Kastamonu, Sakarya and Tosya. As a result of this study we found that entrepreneurship intentions of young people in Tosya are greater than the entrepreneurship intentions of young people in Sakarya and Kastamonu city.

Keywords: Entrepreneurship Intentions, Entrepreneurship Education, Young

JEL Classification: L26, M13

* Bu araştırma Kastamonu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri tarafından desteklenmiştir (KÜ-BAP01/2017-050). Bu Araştırma 5th SCF International Conferences'ında sunulan çalışmanın genişletilmiş halidir.

¹ Doç.Dr., Kastamonu University, iktisat, serkan.dilek@gmail.com

² Prof.Dr., Kastamonu University, management, orhank@kastamonu.edu.tr

³ Doç.Dr., Sakarya University, economics, sinancli@sakarya.edu.tr

⁴ Doç.Dr., Sakarya University, tourism management, bzengin@gmail.com

1. Giriş

Girişimciliğin bilimsel olarak öncelikle Fransız Bilim adamlarınca incelenmiştir ve günümüzde literatürde sıkça geçen “girişimcilik” terimi de sözcük olarak Fransızca “enterprendre” kökünden gelmektedir (Top, 2006:4). Girişimciliğin çeşitli tanımları literatürde yerini almıştır. Örneğin; “üretim faktörlerini bir araya getirip üretime yönlendiren ve bunun karşılığında riski yüklenen kişi” olarak tanım yapmak mümkündür (Dilek, 2016:263).

Girişimci; kendisi ve girişimci olmayan kişiler için iş fırsatları ortaya çıkartır, ülkede yeni istihdam imkanları ortaya çıkmasına ve işsizliğin düşmesine vesile olur. Bunların yanında ülke içinde teknolojik ve bilimsel gelişmenin sağlanmasına, ülkenin uluslararası alanda rekabet gücü elde etmesine, ekonomik kalkınma ve büyümeye katkı sağlar (Gümüş vd. 2017). Sağladığı bu faydalardan dolayı ülkeler günümüzde girişimciler ve girişimci adaylarına destek vermekte ve teşvik etmektedirler. Girişimcilik konusunda bilimsel yayınlar da giderek artmaktadır. Gerçekleşen çalışmalar sonucunda 1980 yılından itibaren kişilerin girişimci olma isteklerinin artma eğiliminde olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmanın amacı Kastamonu, Tosya ve Sakarya’da girişimcilik eğilimlerini ölçerek karşılaştırma yapmaktır. Bir ülkedeki girişimci sayısının artması için öncelikle gençlerin girişimcilik niyetlerine sahip olmaları gereklidir. Bu amaçla üç bölgede lise öğrencilerine anket çalışması yapılacaktır. Anket çalışmasının sonucunda çeşitli demografik faktörlerin ve diğer unsurların da girişimcilik niyetlerini etkileyip etkilemediği hakkında bilgiler elde edilecektir. Bu bilgiler Kastamonu, Tosya ve Sakarya’da girişimciliğin artırılması için izlenmesi gereken yol hakkında bize fikir verecektir.

2. Girişimcilik, Önemi ve Üniversiteler

Girişimcilik; Büyüme, istihdam ve kişisel tatmin için temel bir yetkinlik olarak kabul edilmektedir (Yıldırım and Aşkun, 2012:954). Küresel ekonomi içerisinde girişimcilik en etkili ekonomik güç olarak karşımıza çıkmaktadır (Kuratko, 2005). Girişimcilik, bir ekonomiye aşağıdaki faydaları sağlamaktadır (Top, 2006:36-38).

- Ekonomik büyüme ve kalkınmayı sağlamakta (İrmiş ve Barutçu, 2012:2; Top, 2006:36; Gümüş vd. 2017)
- Demokrasinin yerleşmesine yardımcı olmakta (Top, 2006:36)
- Teknolojik ve bilimsel gelişmeye yardımcı olmakta, inovasyon fırsatları ortaya çıkarmakta (Top, 2006:37; İrmiş ve Barutçu, 2012:2)
- Gelir dağılımını düzeltmekte (Top, 2006:37; Martin vd.2010)
- İş ve istihdam imkanları ortaya çıkarmakta (Top, 2006:38, Fonseca vd. 2001)
- Verimlilik ve refahı olumlu etkilemektedir (Top, 2006:38).

Bu faydalarından dolayı ülkeler, girişimcilere ve girişimci adaylarına verdikleri destekleri artırmaktadırlar (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009:85). Girişimciliğin öneminin giderek artmasındaki temel neden ülkelerin gelişmesinde temel güç kaynağı olması (İrmiş ve Barutçu, 2012:1) ve ekonomik, sosyal, psikolojik, teknolojik değişimin özü olmasıdır (Kılıç vd. 2012:424).

Girişimci fırsatları tespit edip takip eden bir organizasyon yapısını oluşturan ve yeni iş imkanları ortaya çıkaran kişidir (Bygrave, 1991:14). Literatürde girişimcilik ile ilgili başka farklı tanımlar da bulunmaktadır. Misal; “mal veya hizmet üretmek/pazarlamak üzere kar/zarar riskini göze alarak sahip olduğu sermayeyi yatırıma dönüştüren kişi” tanımı da yapılabilir (Küçük, 2015:28). Aynı zamanda girişimci; yaratıcılığı, istek ve şevkinden faydalanarak oluşturduğu yeni fikirleri uygulamaya koyan kişidir (Kao, 1989:91). Ayrıca girişimci sürekli olarak karşısına çıkan engelleri aşmakta, işletmeyi tasarlayarak yürütmekte, risk ve zorluklar ile karşılaşarak asil bir değer ortaya çıkarmaktadır (Johnson, 2001:137). Girişimci, fırsatları hayal eden, fırsatları arayan ve onları kovalayan, fırsatlara hazır olan onları tetikte bekleyen kişi olarak da tanımlanabilir (Top, 2006:5). Çevrenin ortaya çıkardığı fırsatları sezinleyebilen, bunlardan planlar ve tasarılar üretmek bu tasarı ve planları gerçekleştiren, kar elde eden ve insan hayatını kolaylaştıran kişiler biçiminde de girişimci tanımı yapılabilir (Duran vd. 2013:35).

Girişimci bireylerin iş deneyimi, başarıya ihtiyacı, kontrol odağı, üstün sosyal becerileri ve kişisel kararlılığı (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009:86, Luthans ve İbrayeva, 2006:95-96) ve yüksek düzeyde çalışma arzusu, yaratıcı düşünme becerisi, kararlılık, cesaret, tutku, insanlarla iletişim kurabilme becerisi, kendisini yazılı ve sözlü anlatabilme becerisi, ekip çalışmasına yatkınlık (Kılıç vd. 2012:424), liderlik (Esmer ve Dayı, 2017) gibi ayırt edici çeşitli özellikleri bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı doğuştan beri insanda varolabilen özellikler iken bir kısmı sonradan elde edilebilir. Girişimcilik üzerinde doğuştan varolan özelliklerin mi yoksa sonradan mı girişimci olunduğu, sosyal çevrenin etkisi tartışılmaktadır (Ören ve Biçer, 2011:72). Daha sonra yapılan çalışmalar kültürel, sosyolojik, psikolojik, sosyo-psikolojik, politik ve ekonomik çevre etkenlerinin bireylerin girişimci hale gelmesinde etkili olduğu görüşü yaygınlaşmıştır (Bozkurt vd. 2012).

Hükümetler ve endüstrinin ve üniversiteler girişimciliğe yoğunlaşmış bir ekonominin kurulmasında ve geliştirilmesinde temel bir rol oynarlar. Üniversitelerin girişimcilik ortamını destekleyen rolü zaman içerisinde daha da gelişmiştir. Üniversiteler doğal olarak yeni fikirler ortaya çıkmasını, bilgi oluşturarak ve teknolojiyi geliştirerek inovasyona katkıda bulunmaktadır (Yıldırım and Aşkun, 2012:954). Zaman içerisinde üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimi ve niyetlerinin arttığı gözlenmiştir (İrmiş ve Barutçu, 2012:2). Kişilerin girişimcilik eğilimi ve niyetinin oluşmasında aile, sosyal çevre, eğitim gibi unsurların da önemli rolü bulunmaktadır. Örcü vd. (2007) üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada girişimcilik eğiliminin hanehalkı gelirinden etkilendiği görülmüştür. Şaşırtıcı biçimde yetiştirilme tarzının ise girişimcilik eğilimini etkilemediği sonucuna varmışlardır. İbicioğlu vd. (2009) ise ebeveynlerin yaş, cinsiyet, eğitim gibi özelliklerinin girişimcilik eğilimleri üzerinde etkili olduğu sonucuna varmışlardır.

Girişimciliği etkileyen faktörler bireysel, çevre ve firma olmak üzere üç yaklaşımda ele alınmaktadır. Bireysel yaklaşıma göre girişimciliği psikolojik (bireylerin değer, tutum ve bilinçaltını) ve demografik faktörler (aile, eğitim, kişisel değerler, yaş, iş tecrübesi, rol modeller) etkilemektedir (Duran vd. 2013:35). Psikolojik unsurlar içinde başarıya ihtiyacı, içsel kontrol hissi, risk alma eğilimi ve bağımsızlık arzusu gibi unsurlar yer almaktadır. Çevresel yaklaşıma göre ise kültürel, sosyal, ekonomik, siyasi ve teknolojik koşullar gibi çevresel faktörler girişimcilik üzerinde etkilidir (Halis vd. 2007:23). Çevrenin etkilediği girişimcilik sosyolojik

girişimcilik olarak ele alınmaktadır (Duran vd. 2013:35-36). Çevresel yaklaşımda toplum ve çevre, girişimcilik eğilimini etkilemektedir. Örneğin; ebeveyn (anne ve baba) mesleği girişimciliği etkilemektedir. Firma yaklaşımı ise mevcut bir firma içerisinde yapılan girişimcilik etkinliklerine yoğunlaşmakta ve idari özelliklerin de girişimcilik için önemli bir özellik olduğu belirtilmektedir (Köksal ve Penez, 2015:157). Firma içerisinde çalışanların gerçekleştirdikleri faaliyetlerde aldıkları risk karşılığında kârlı bir mal veya hizmet dönüştürme yeteneğine iç girişimcilik adı verilmektedir. İçsel girişimcilik yoluyla hızla değişen Pazar talebine karşı firmanın çevresindeki fırsatları değerlendirebilen esnek bir yapı ortaya çıkarılabilir (Duran vd. 2011:36).

Bireysel yaklaşıma göre girişimcilik potansiyelinin incelendiği akademik çalışmalar da yapılmıştır. Duran vd. (2013) yaptıkları Kütahya Meslek Yüksekokulu Makine Programı öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada makine programındaki eğitimin girişimcilik potansiyeli üzerinde etkisi olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Ören ve Biçer (2011) Nevşehir Üniversitesi Meslek Yüksekokulu 2. Sınıf öğrencileri üzerinde yapmış oldukları çalışmada başarıya ihtiyacı ile girişimcilik potansiyeli arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin bulunduğunu ortaya çıkarmıştır.

3. Amaç ve Kapsam

Projenin amacı, Kastamonu, Tosya ve Sakarya ilçelerinde lise öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini ölçmek ve sonrasında aralarında farklılık bulunup bulunmadığını, girişimcilik eğilimlerinin yeterli olup olmadığını tespit etmektir. Girişimci; insanı temel alan ve bireye bağlı özel yetenek, beceri ve zihinsel kapasitelere değinmektedir. Girişimcilik ise girişimci bireyin gerçekleştirdiği eylemin, hareketin, organizasyonun ve ortaya çıkardığı sonuçların ortak adıdır (Top, 2006:7).

Girişimciliği; küreselleşme, Ar-Ge çalışmalarının daha bağımsız hale gelmesi, buluş ve yeniliklerin artması, teknolojinin yayılmacılığı gibi pek çok faktör etkilemektedir. Girişimciliğin artması sonuç olarak ülkede istihdamın artmasını, işgücüne katılım oranının artmasını, işsizliğin azalmasını, milli gelirin artmasını, enflasyonun düşmesini, etkin üretim tekniklerinin kullanılmasını, gelir dağılımının düzelmesini, ülkenin teknolojik seviyesinin artmasını sağlamaktadır. Bu nedenle bir ülkede girişimcilik eğilimlerinin yüksek olması önem taşımaktadır. Projenin amacını gerçekleştirmek amacıyla Kastamonu, Tosya ve Sakarya'da lise öğrencileri üzerinde anket uygulanmıştır. Bu anketler istatistiki açıdan değerlendirilecektir.

4. Materyal ve Yöntem

Kastamonu, Sakarya ve Tosya'da lise öğrencileri üzerinde anket uygulanmıştır. Toplamda 455 kişiye anket uygulanmıştır. Küçük (2016:95)'e göre 1.000.000 kişilik bir ana kütle için %5 anlamlılık seviyesinde 384 kişilik bir örneklem büyüklüğü yeterlidir. 455 anketten eksik ve hatalı doldurulan, güvenilir bulunmayan 11 anket elenmiş, çalışmadan çıkarılmıştır.

4. Analiz ve Bulgular

Tablo 1'de katılımcıların demografik özellikleri yer almaktadır. Demografik özelliklerin de girişimcilik eğilimleri üzerinde etkisi olduğuna dair akademik çalışmalar bulunmaktadır (Avşar, 2007). Katılımcıların büyük çoğunluğu erkektir (%55,6).

Tablo 1: Demografik özellikler

Cinsiyet	N	Yüzde	Yaş	N	Yüzde
Erkek	247	55,6	14 yaş	60	13,5
Kadın	197	44,4	15 yaş	149	33,6
Toplam	444	100	16 yaş	132	29,7
Eğitim	N	Yüzde	17 yaş	81	18,2
Normal Lise	215	48,4	18 ve 18+ yaş	22	5,0
Anadolu Lisesi	99	22,3	Toplam	444	100,0
Meslek Lisesi	130	29,3	Ailenizin durumu	N	Yüzde
Toplam	444	100	Evli	346	77,9
Baba Mesleği	N	Yüzde	Ayrılmış	98	22,1
Kamu Sektörü	109	24,5	Toplam	444	100
Özel Sektör	177	39,9	Yaşadığınız Yer	N	Yüzde
Girişimci	110	24,8	Kastamonu	199	44,8
İşsiz	48	10,8	Sakarya	102	23
Toplam	444	100	Tosya	143	32,2
Anne Mesleği	N	Yüzde	Toplam	444	100
Kamu Sektörü	101	22,7	Kardeş Sayınız	N	Yüzde
Özel Sektör	141	31,8	Yok.	109	24,6
Girişimci	68	15,3	1	139	31,3
İşsiz	134	30,2	2	87	19,6
Toplam	444	100	3	65	14,6
Ailenizin Aylık Geliri	N	Yüzde	4 ve daha fazla	44	9,9
0-1500	74	16,7	TOPLAM	444	100
1501-2500	119	26,7	Aileniz size Fikir sorar mı?	N	Yüzde
2501-3500	130	29,3	Her zaman	105	23,6
3501-4500	79	17,8	Bazen	224	50,5
4501-5501+	42	9,5	Hiçbir zaman	115	25,9
Toplam	444	100	Toplam	444	100
Aileniz veya yakın çevrenizde iflas eden var mı?	N	Yüzde			
Evet	110	24,8			

Hayır	334	75,2	
Toplam	444	100	

Katılımcıların büyük çoğunluğu 15 yaş (%33,6) ve 16 yaş (%29,7) yaşındadır. Katılımcıların büyük çoğunluğu normal liseye (%44,8) gitmektedir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun ailesi evlidir (%77,9). Katılımcıların büyük çoğunluğunun babası özel sektörde (%39,9) çalışmaktadır. Annelerin arasında çalışmayan kesim erkeklere göre biraz daha fazladır (%30,2). Annelerin de büyük çoğunluğu çalışmamaktadır (%31,8). Katılımcıların büyük çoğunluğu Kastamonu'da (%44,8) yaşamaktadır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun bir kardeşi (%31,3) vardır. Katılımcıların çoğunluğunun aile geliri 1501-2500 TL arası (%26,7) ve 2501-3500 TL (%29,3) arasındadır. Katılımcıların büyük çoğunluğunun ailesinde veya yakın çevresinde iflas eden kişi yoktur (%75,2). Katılımcıların büyük çoğunluğunun ailesi bazen öğrenciye fikrini sormaktadır (%50,5).

5. Başarma İhtiyacı

Ören ve Biçer (2011:72), girişimciliği ortaya çıkaran kişisel özelliklerden birinin başarma ihtiyacı olduğunu (diğerleri risk alma, kontrol odağı, belirsizlik toleransı, yaratıcılık, kendine güven vb) belirtmişlerdir. Öğrencilerin başarma ihtiyacının ölçülmesi için aşağıdaki tablodaki sorular sorulmuştur. Bu sorular için daha önce Ören ve Biçer (2011:80) tarafından kullanılan sorulardan yararlanılmıştır. Bu sorular ve onlara ait ortalama, Skewness ve Kurtosis değerleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Başarma ihtiyacı

	Ort	Skewness	Kurtosis
Kimse beğenmese de ben doğru bildiğimi savunurum.	2,99	-0,852	-0,237
Başarısız olduğum bir konuda tekrar tekrar deneme yapmaktan korkmam	2,87	-0,651	-0,478
Yapmaya karar verdiğim bir işin mutlaka gerçekleşeceğine inanırım.	3,16	-0,347	-0,563
Kendi şansımı kendim yaratırım.	3,28	-0,486	0,094
Büyük sorunlarla karşılaştığımda tek başına üstesinden geleceğime inanırım	3,03	-0,893	-0,308
Başarısızlığa uğrama düşüncesi bende sıkıntı ve endişe yaratmaz.	2,86	-0,901	-0,281

Soruların güvenilirliğinin testi Cronbach Alpha ile gerçekleştirilmiş; 0.864 değeri bulunmuştur. Küçük (2016:232)'e göre ölçek 0.80 ile 1 arasında kaldığı için yüksek derecede güvenilir kabul edilmektedir. Parametrik veya non parametrik testlerin uygulanmasına karar vermek amacıyla Skewness ve Kurtosis değerleri incelenmiştir. Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1 ile +1 aralığında olması, örneklem sayısının otuzdan yüksek olması sebebiyle parametrik testlerin yapılabileceğine karar verilmiştir. Ortalamalarında 2,86 ile 3,28 arasında değiştiği belirlenmiştir. Küçük (2016) beşli likert ölçeklerde ortalamanın 1.00-2.33 (Düşük); 2.34-3.66 (orta) ve 3.67 üstü (yüksek) olmak üzere üç bölümde incelenebileceğini belirtmektedir. Soruların tamamı 2.34 ile 3.66 arasında olduğundan dolayı orta dereceli olarak yorumlanabilir.

Erkek ve kadınların başarıma ihtiyacı ortalamalarının karşılaştırılmaları amacıyla Independent Sample T test uygulanmıştır. Çünkü iki grup arası farklılık incelenmiştir. Bu test sonucunda Erkek ve kadınların ortalamaları arasında anlamlı bir fark olduğu (sig:0,001) ortaya çıkmıştır. Erkeklerin ortalaması 3,22 iken kadınların ortalaması 2,80'dir ve aradaki fark %5 anlamlılık düzeyinde istatistiksel olarak anlamlıdır. Bu durumda erkeklerin başarıma ihtiyacının daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Yaşadıkları yere göre başarıma ihtiyacı ortalamalarında farklılık olup olmadığını anlamak amacıyla ikiden fazla grup arasındaki ortalama farkının istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığını anlamak amacıyla One Way Anova testi uygulanmıştır. Söz konusu testin neticesinde gruplar arasında farklılık olduğu ortaya çıkmıştır (Sig:0,000). Varyansların homojenliğini test etmek için gerçekleştirilen Levene testi sonucunda varyansların homojen olmadığı neticesine ulaşılmıştır (sig:0,000). Hangi gruplar arasında farklılık olduğunu ortaya çıkarmak amacıyla Tamhane's T2 testi (varyansların eşit olmadığı için) kullanılmıştır. Bu test sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

a) Tosya'da yaşayanlar ile Sakarya'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

b) Tosya'da yaşayanlar ile Kastamonu'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

Tosya'da yaşayanların ortalaması 3,20 iken Sakarya'da yaşayanların ortalaması 2,94 ve Kastamonu'da yaşayanların ortalaması 2,89'dur. Kısaca Tosya'da yaşayanların başarıma ihtiyacının Sakarya ve Kastamonu'da yaşayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Başarıma ihtiyacının yüksekliği kişilerin girişimciliğini de pozitif yönde etkilemektedir.

Yaş gruplarına göre (One Way Anova, Sig:0,391), anne ve baba mesleğine göre (One Way Anova, Sig:0,514), ailelerin evli ve boşanmış olmasına göre (Independent Sample T Test, Sig:0,422), kardeş sayılarına göre (One Way Anova, Sig:0,719), ailenizin aylık gelirine göre (One Way Anova, Sig:0,533), Ailesi veya yakın çevresinde iflas eden biri olup olmadığına göre (Independent Sample T Test, Sig:0,422), başarıma ihtiyacı ortalamalarında farklılık olup olmadığı araştırılmış ve aradaki farkların istatistiksel açıdan anlamlı olmadığı sonucuna varılmıştır. Sonuç olarak erkeklerin ve Tosya'da yaşayanların başarıma ihtiyacının daha yüksek olduğu ortaya çıkarılmıştır.

6. İçsel Kontrol sistemi

Girişimciliği etkileyen bir diğer unsur ise algılanan içsel kontrol sistemi yani bireyin yetenek, çaba, gayret ve yapabildikleri ile ömründeki neticeleri etkileyebileceğine inanmasıdır (Duran vd. 2013:38). İçsel kontrol sistemine ait sorular Duran vd. (2013:46-47) elde edilmiştir. Katılımcıların içsel kontrol sistemine ait verdikleri cevaplar ile ilgili ortalama, Skewness ve Kurtosis değerleri Tablo 3'de verilmiştir.

Tablo 3: İçsel kontrol sistemi

	Ort.	Skewness	Kurtosis
Çevremdeki olayları etkilemem pek mümkündür	3,09	-0,420	-0,454
İsler iyi gidince bunun sebebini genellikle iyi şansa bağlamam	2,88	-0,404	-0,473
Eğer bir şey yapmaya karar verirsem, bunu yapmamı kimse engelleyemez	3,02	-0,542	-0,145
Yeni şeyleri denemek ürktücü olsa da, denemekten vazgeçmem	3,06	-0,549	-0,050
Kariyerimle ilgili karar verirken yakınlarımın dediğini yapmam	3,16	-0,357	-0,240
Canım bir şeyi isterse, bana ikram edilmesini beklemem, gider alırım	3,21	-0,456	-0,428
Herkes bir iş için yapılamaz dese de, ben yapmanın yollarını ararım	3,26	-0,462	-0,228

İçsel kontrol sistemine dair sorular ve bu soruların ortalamalar, skewness ve kurtosis değerleri yukarıdaki tabloda verilmiştir. Ortalamalar 2,88 ile 3,26 arasında değişmektedir. Küçük (2016:232)'e göre ölçek 0.80 ile 1 arasında olması sebebiyle yüksek derecede güvenilirdir. Parametrik veya non parametrik testlerin uygulanmasına karar vermek amacıyla Skewness ve Kurtosis skorları değerlendirilmiştir. Skewness ve Kurtosis skorlarının -1 ile +1 aralığında gerçekleşmesi, örneklemin otuzdan fazla olması nedeniyle parametrik testlerin yapılabileceğine karar verilmiştir. Soruların tamamı 2.34 ile 3.66 arasında olduğundan dolayı orta dereceli olarak yorumlanabilir (Küçük, 2016). Soruların güvenilirliğini ölçmek amacıyla kullanılan Cronbach Alpha testi neticesinde 0.803 değeri bulunmuştur. Küçük (2016:232)'e göre ölçeğin 0.80 ile 1 arasında olması yüksek derecede güvenilir olduğunu belirtmektedir. Girişimcilik potansiyeli ortalaması 3,09'dur.

Yaşadıkları yere göre içsel kontrol ortalamalarında farklılık olup olmadığını anlamak amacıyla ikiden fazla grup arasındaki ortalama farkının istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığını anlamak amacıyla One Way Anova testi uygulanmıştır. Bu testin neticesinde gruplar arasında farklılık olduğu ortaya çıkmıştır (Sig:0,000). Varyansların homojen olup olmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Levene testi neticesinde varyansların homojen olmadığı ortaya çıkmıştır (sig:0,000). Farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu ortaya çıkarmak için Tamhane's T2 testinden yararlanılmıştır, çünkü varyansların eşittir. Sözü edilen test sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Tosya'da yaşayanlar ile Sakarya'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.
- Tosya'da yaşayanlar ile Kastamonu'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

Tosya'da yaşayanların ortalaması 3,33 iken Sakarya'da yaşayanların ortalaması 3,09 ve Kastamonu'da yaşayanların ortalaması 3,05'dur.

Cinsiyete göre (Independent Sample T test, Sig:0,184), ailelerin evli veya boşanmış olmalarına göre (Independent Sample T Test, Sig:0,467), Yaş gruplarına göre (One Way Anova, Sig:0,288),

anne ve baba mesleğine göre (One Way Anova, Sig:0,432), kardeş sayılarına göre (One Way Anova, Sig:0,372), aile aylık gelirine göre (One Way Anova, Sig:0,449), Ailesi veya yakın çevresinde iflas eden biri olup olmadığına göre (Independent Sample T Test, Sig:0,536), Ailesinin fikir sorup sormadığına göre (One Way Anova, Sig:0,357) içsel kontrol ortalamaları arası farkın istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçta içsel kontrol ortalamalarının arasındaki farkın istatistiksel açıdan farklı olmadığı ortaya çıkmıştır.

Yapılan analizler sonucunda Tosya’da yaşayan öğrencilerin içsel kontrol sistemlerinin daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. İçsel kontrol açısından diğer demografik değişkenlere göre bir fark bulunamamıştır.

7. Bağımsızlık Arzusu

Bağımsızlık arzusu girişimcinin yapmayı planladığı, istediği işleri kendi yöntemlerine göre yapmak istemesi ile ilgilidir ve girişimcinin başkasının emri altında çalışmasını zorlaştırmaktadır (Duran vd. 2013:40). Özgür hareket ederek karar alabilmeyi, hiçbir bürokratik baskı altında olmamayı ifade etmektedir (Uluköy vd. 2013:85).

Bağımsızlık arzusuna dair sorular ve bu soruların ortalamalar, skewness ve kurtosis değerleri yukarıdaki tabloda verilmiştir. Sorular Duran vd. (2013) çalışmasından faydalanılarak hazırlanmıştır. Ortalamalar 3,47 ile 3,82 arasında değişmektedir. Bağımsızlık arzusu ortalaması 3,66’dur. Soruların güvenilirliğini test etmek amacıyla gerçekleştirilen Cronbach Alpha testi neticesinde 0.855 değerine ulaşılmıştır ki bu değer yüksek derecede güvenilir olduğunu göstermektedir (Küçük, 2016:232). Parametrik veya non parametrik testlerin uygulanmasına karar vermek amacıyla Skewness ve Kurtosis değerleri incelenmiştir. Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1 ile +1 aralığında olması, örneklemin otuzdan yüksek olması nedeniyle parametrik testlerin yapılabileceğine karar verilmiştir. Küçük (2016:232)’e göre ölçek 0.80 ile 1 arasında kaldığı için yüksek derecede güvenilirdir.

Tablo 4: Bağımsızlık arzusu

Soru	Skewness	Kurtosis	Ortalama
Ekonomik olarak kimseye bağlı olmak istemem	-0,533	-0,672	3,77
Bir akşam yemeğine çıkarken, nereye gidileceğine ben karar veririm.	-0,296	-0,452	3,67
Kimse beğenmese de ben doğru bildiğimi savunurum	-0,333	-0,393	3,55
Farklı olmaktan ve düşünmekten çekinmem	-0,667	-0,209	3,47
Yaptığım işlerde başkalarının onayını almak istemem	-0,401	-0,240	3,82

Yaşadıkları yere göre bağımsızlık arzuları ortalamalarında farklılık olup olmadığını anlamak amacıyla ikiden fazla grup arasındaki ortalama farkının istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığını anlamak amacıyla One Way Anova testi uygulanmıştır. Bu testin neticesi gruplar arasında farklılık olduğunu göstermektedir (Sig:0,000). Levene testi neticesinde varyansların homojen olmadığı görülmüştür (sig:0,000). Ortalamaları farklı olan grupların ortaya çıkarılması için Tamhane’s T2 testi tercih edilmiştir (Varyanslar eşitken tercih edilen testlerden biridir).

Bu test sonucunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Tosya'da yaşayanlar ile Sakarya'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.
- Tosya'da yaşayanlar ile Kastamonu'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

Tosya'da yaşayanların ortalaması 3,91 iken Sakarya'da yaşayanların ortalaması 3,65 ve Kastamonu'da yaşayanların ortalaması 3,57'dur.

Cinsiyete göre (Independent Sample T test, Sig:0,224), Yaş gruplarına göre (One Way Anova, Sig:0,375), anne ve baba mesleğine göre (One Way Anova, Sig:0,628), kardeş sayılarına göre (One Way Anova, Sig:0,490), aile aylık gelirine göre (One Way Anova, Sig:0,820), Ailesi veya yakın çevresinde iflas eden biri olup olmadığına göre (Independent Sample T Test, Sig:0,124), Ailesinin fikir sorup sormadığına göre (One Way Anova, Sig:0,192) bağımsızlık arzuları ortalamaları arası farkın istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçta bağımsızlık arzuları ortalamalarının arasındaki farkın istatistiksel açıdan farklı olmadığı ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak Tosya'da yaşayan öğrencilerin bağımsızlık arzularının Kastamonu ve Sakarya'da yaşayanlardan daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Bununla beraber diğer demografik değişkenlere göre bağımsızlık arzuları arasında ortalamaların istatistiksel açıdan farklı olmadığı ortaya çıkmıştır.

8. Girişimcilik Potansiyeli

Girişimcilik Potansiyeli girişimcinin başarılı olabilme ihtimali olarak tanımlanabilir ve başarı beklentisi, girişimci azmi, enerjisi, mali gücü, bilgi ve tecrübe birikimi gibi özellikler ile yakından ilintilidir (Ören ve Biçer, 2011:74).

Girişimcilik Potansiyeline dair sorular ve bu soruların ortalamalar, skewness ve kurtosis değerleri Tablo 5'de verilmiştir. Sorular Duran vd. (2013)'den faydalanılarak yazılmıştır. Ortalamalar 2,99 ile 3,55 arasında değişmektedir. Genel ortalamanın 3,04 olarak bulunmuştur. Parametrik veya non parametrik testlerin uygulanmasına karar vermek amacıyla Skewness ve Kurtosis değerleri incelenmiştir. Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1 ile +1 aralığında gerçekleşmesi nedeniyle parametrik testlerin yapılabileceği karar verilmiştir. Soruların güvenilirliği için Cronbach Alpha testi gerçekleştirilmiş; 0.855 değeri bulunmuş ve ölçeğin yüksek derecede güvenilir olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 5: Girişimcilik potansiyeli

Soru	Skewness	Kurtosis	Ortalama
Bir projeyi başlatıp her türlü engele rağmen sonuna kadar giderim	-1,011	-0,209	3,10
İş basında olmayı ve sorumluluk almayı severim	-0,715	-0,315	3,29
Kendimi sağlıklı ve iyi hissediyorum	-0,865	-0,070	3,46
İnsanlarla görüşmeyi ve onlarla uğraşmayı severim	-0,650	-0,255	3,02
İnsanlarla iyi iletişim kurarım ve onları ikna ederim	-0,605	-0,170	3,22

Soru	Skewness	Kurtosis	Ortalama
İnsanlar benim fikirlerimi anlamakta zorlanmazlar.	-0,662	-0,206	3,24
Kurmayı amaçladığım iş konusunda çok geniş tecrübelerim var.	-0,341	-0,103	3,28
Vergi kayıtları, faturalar, defterler gibi evrakları hazırlamayı iyi biliyorum	-0,972	-0,172	3,01
Finans ve pazarlama becerilerim çok iyidir.	-0,770	-0,145	3,15
Hedeflediğim pazardaki rakip firmalar da çok başarılı değildir.	-0,296	-0,452	3,55
İşim için çok uygun bir kuruluş yeri belirledim	-0,333	-0,393	3,34
Kuruluş yatırımı için yeterli bir mali kaynak bulacağıma inanıyorum	-0,404	-0,473	3,14
İlk yılki faaliyet giderleri için bana destek olabilecek yakınlarım var	-0,542	-0,145	2,99
Ucuz ve kaliteli hammadde satıcılarını tanıyorum	-0,549	-0,050	3,09
Benim zayıf olduğum konularda danışabileceğim yetenek ve bilgi sahibi kişileri tanıyorum	-0,562	-0,390	3,26
Bir iş kurmayı her şeyden çok istiyorum	-0,207	-0,560	3,37
İlişki içinde olduğum insanlar bana güvenir ve saygı duyarlar.	-0,995	-0,107	3,18

Yaşadıkları yere göre girişimcilik potansiyeli ortalamalarında farklılık olup olmadığını anlamak amacıyla ikiden fazla grup arasındaki ortalama farkının istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığını anlamak amacıyla One Way Anova testi uygulanmış ve gruplar arasında farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Sig:0,000). Varyansların homojenliğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Levene testi neticesinde varyansların homojen olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (sig:0,000). Ortalamalar arasındaki farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tamhane's T2 testi tercih edilmiştir (varyansların eşit olmaması nedeniyle). Tamhane's T2 testi aşağıdaki neticelere ulaşmamıza neden olmuştur.

- Tosya'da yaşayanlar ile Sakarya'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.
- Tosya'da yaşayanlar ile Kastamonu'da yaşayanlar arasında %5 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir fark vardır.

Tosya'da yaşayanların ortalaması 3,39 iken Sakarya'da yaşayanların ortalaması 2,89 ve Kastamonu'da yaşayanların ortalaması 2,80'dur.

Cinsiyete göre (Independent Sample T test, Sig:0,134), Yaş gruplarına göre (One Way Anova, Sig:0,421), anne ve baba mesleğine göre (One Way Anova, Sig:0,649), kardeş sayılarına göre (One Way Anova, Sig:0,540), aile aylık gelirine göre (One Way Anova, Sig:0,391), Ailesi veya yakın çevresinde iflas eden biri olup olmadığına göre (Independent Sample T Test, Sig:0,185), Ailesinin fikir sorup sormadığına göre (One Way Anova, Sig:0,261) girişimcilik potansiyelleri ortalamaları arası farkın istatistiksel açıdan anlamlı olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçta girişimcilik potansiyeli ortalamalarının arasındaki farkın istatistiksel açıdan farklı olmadığı ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak Tosya’da yaşayan öğrencilerin girişimcilik potansiyellerinin Kastamonu ve Sakarya’da yaşayanlardan daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Girişimcilik potansiyelleri ortalamaları diğer demografik değişkenlere göre farklılık arz etmemektedir.

9. Korelasyon analizi

Ayrıca Başarma İhtiyacı, Risk alma eğilimi, Girişimcilik Potansiyeli, İçsel kontrol sistemi, bağımsızlık arzusu, girişimcilik potansiyeli arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla korelasyon analizi yapılmıştır. Bu analize göre Tablo 6’da paylaştığımız neticeler ortaya çıkmıştır.

Tablo 6: Korelasyon analizi

	A	B	C	D
A. Başarma İhtiyacı	1	0.28** 0.000	0.19 0.076	0.41** 0.000
B. İçsel Kontrol Sistemi	0.28** 0.000	1	0.11 0.194	0.08 0.251
C. Bağımsızlık Arzusu	0.19 0.076	0.11 0.194	1	0.39** 0.000
D. Girişimcilik Potansiyeli	0.41** 0.000	0.08 0.251	0.39** 0.000	1

**0,05 düzeyinde anlamlı.

Küçük (2016:250)’e göre iki değişken arasındaki korelasyon katsayısının 0,40 ile 0,60 arasında olması durumunda iki değişken arasında anlamlı bir ilişkiden bahsedilebilmektedir. Eğer korelasyon katsayısı 0,20 ile 0,40 arasında olursa arada zayıf ilişki bulunmaktadır. Bu durumda Başarma ihtiyacı ile girişimcilik potansiyeli arasında pozitif ve anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. Yani başarı ihtiyacındaki artış ile girişimcilik potansiyeli birlikte artmakta veya azalmaktadır. Başarma ihtiyacı ile içsel kontrol sistemi ve Bağımsızlık arzusu ile girişimcilik potansiyeli arasında pozitif ve zayıf ilişkiye rastlanmıştır. Diğer bir ifadeyle Başarma ihtiyacı ile içsel kontrol sistemi birlikte artmakta veya azalmaktadır ancak bu beraber hareket diğerleri kadar güçlü değildir.

10. Sonuç

Girişimcilik Türkiye gibi gelişmekte olan, 2023 hedeflerini gerçekleştirmek isteyen ülkeler açısından çok önemli bir üretim faktörüdür. Genç nüfusun girişimcilik eğilimlerinin artması ülkenin kalkınmasına önemli katkılarda bulunacaktır. Türkiye ve Dünya çapında çok sayıda girişimcilik üzerine çalışma yapılmış olsa bile Anadolu’da ve Kastamonu gibi gelişmekte olan yörelerde yapılan araştırma sayısı oldukça azdır. Kastamonu, Sakarya ve Tosya’da girişimcilik eğilimlerini ölçmek amacıyla bu çalışma düzenlenmiştir. Başarma İhtiyacı, Girişimcilik Potansiyeli, İçsel kontrol sistemi, bağımsızlık arzusunu ölçmek amacıyla bir anket uygulanmıştır. Sonuç olarak Tosya’daki gençlerin girişimcilik potansiyeli, başarı ihtiyacı, içsel kontrol sistemi, bağımsızlık arzusu bakımından Kastamonu ve Sakarya’daki gençlerden daha yüksek derecelere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca erkeklerin kadınlardan daha yüksek başarı ihtiyacına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Gerek Tosya gençlerinin daha

yüksek derecelere sahip olması gerekse erkeklerin daha fazla başarıya ihtiyacına sahip olmasının nedenlerinin önümüzdeki çalışmalarda irdelenmesi girişimcilik üzerinde etkili olan faktörlerin ortaya çıkarılmasına faydalı olacaktır. Başarıya ihtiyacı ile girişimcilik potansiyeli arasında pozitif ve anlamlı; başarıya ihtiyacı ile içsel kontrol sistemi ve bağımsızlık arzusu ile girişimcilik potansiyeli arasında da pozitif ve zayıf ilişkiye rastlanmıştır. Bundan sonraki akademik çalışmalarda gelişmekte olan yörelerde gençlerin girişimcilik potansiyelini etkileyen faktörler daha net ortaya konabilir ve üzerinde çalışılabilir.

Kaynakça

- Avşar, M. (2007). Yüksek Öğretimde Öğrencilerin Girişimcilik Eğilimlerinin Araştırılması, Çukurova Üniversitesinde Bir Uygulama, *Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- Bygrave, W. D. And Churchill, N. (1989). The Entrepreneurship Paradigm (I) A Philosophical Look at Its Research Methodologies, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 14(1), 7-26.
- Bozkurt, Ö. Ç., Kalkan, A., Koyuncu, O. & Alpaslan A.M. (2012). Türkiye’de Girişimciliğin Gelişimi: Girişimciler Üzerine Nitel Bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 229-247.
- Canbaz, M., Çankır, B. & Çevik, E. (2013). İşletme ve Muhasebe Eğitimi Alan Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerinin Belirlenmesinde Bölgesel Farklılık Etkisi, *Uluslararası İşletme ve Yönetim Dergisi*, 1(3), 229-248.
- Çelik, A., Ince, M. & Bozyiğit, S. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Niyetlerini Etkileyen Ailesel Faktörleri Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma, *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi*, 7(3), 113-124.
- Dilek, S. (2016), Oyun Teorisi Eşliğinde Sanayi Ekonomisi, Seçkin Yayınları
- Duran, C., Büber, H. & Gümüştakin, G.E. (2013), Girişimcilik Hislerine Eğitimin Katkısı: Kütahya Meslek Yüksekokulu Makine Programı Örneği, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8(2), 33-56.
- Esmer, Y. & Dayı, F. (2017), Entrepreneurial Leadership: A Tehoretical Framework, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2), 112-124.
- Fonseca, R., Garcia P.L. & Pissarides, C. (2001). Entrepreneurship, Start-up Costs and Employment, *European Economic Review*, 45, 692-705.
- Gümüş, N.; Kandemir, O. & Benli, T. (2017). A Research On The Determination of Entrepreneurship Tendencies of The Students From Turkic Countries Studying At Kastamonu University, *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 8(29), 1091-1110.
- Halis, M.; Özşabuncuoğlu, I.H & Özsağır, A. (2007). The Values of Entrepreneurship and

- Factors That Effect Entrepreneurship: Findings From Anatolia, *Serbian Journal of Management*, 2(1), 21-34
- İbicioğlu H., Özdaşlı K., Alpaslan A.M.. (2009). Girişimci Özellikler ve Girişimcilik Türü Tercihini Üzerinde Ebeveyn Etkisi:Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Araştırması, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, Cilt 12, Sayı1-2, 521-538.
- İçerli, L.; Yıldırım, M.H. & Demirel, Y. (2011). “KOBİ’lerde İç Girişimciliğin İncelenmesine Yönelik Bir Araştırma: Aksaray Örneği”, *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3(2).
- İrmiş, A. & Barutçu, E. (2012). Öğrencilerin kendilerini Girişimci bir Kişiliğe Sahip Görmelerini ve İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir Alan Çalışması, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26(2), 1-25.
- Johnson, D (2001). What is Innovation and Entrepreneurship? Lessons For Larger Organizations, *Industrial and Commercial Training*, 33(4), 135-140.
- Kao, J. (1989). *Entrepreneurship, Creativity&Organization*, Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.
- Kılıç, R., Keklik, B. & Çalış, N. (2012). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimleri Üzerine Bir Araştırma: Bandırma İİBF İşletme Bölümü Örneği, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 423-435.
- Köksal, Y. & Penez, S. (2015). Yüksek Girişimcilik Eğilimli Üniversiteli Gençlerin Demografik Özellikleri ve Sektör Tercihleri Üzerine Bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 20(1), 155-167.
- Kuratko, D.F. (2005). The Emergence of Entrepreneurship Education: Development, Trends and Challenges”, *Entrepreneurship Theory and Practice*, 29(5), 577-597.
- Küçük, O. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ekin Yayınları.
- Küçük, O. (2015). *Girişimcilik ve Küçük İşletme Yönetimi*, Seçkin Yayınları.
- Luthans, F. & Elina S I., (2006). Entrepreneurial self-efficacy in Central Asian transition economies: quantitative and qualitative analyses, *Journal of International Business Studies* 37, pp. 92–110.
- Martin, M. A. G., Méndez P., Maria T. & Alfaro N., (2010). Entrepreneurship, Income Distribution and Economic Growth, *International Entrepreneurship and Management Journal*, 6: 131.
- Naktiyok, A. & Timuroğlu, K. (2009). Öğrencilerin Motivasyonel Değerlerinin Girişimcilik Niyetleri Üzerine Etkisine Bir Uygulama, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 23(3), 85-103.
- Ören, K. & Biçer, M. (2011). Kişisel Özelliklerin Girişimcilik Potansiyeli Üzerindeki Etkileri

- (Nevşehirdeki Yüksek Öğrenim Öğrencileri Üzerinde bir Araştırma, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(3), 67-86.
- ÖRÜCÜ, E., KILIÇ, R. & Özer Y. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerinde Ailesel Faktörlerin Etkisi, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2: 27-47.
- Top, S.; Çolakoğlu, N. & Dilek, S. (2012). Evaluating Entrepreneurship Intentions of Vocational School Pupils Based On Self-Efficacy Concept, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 58, 934-943.
- Top, S. (2006). *Girişimcilik Keşif Süreci*, Beta Yayınları.
- Uluköy, M., Demireli, C. & Kahya, V. (2013), KOSGEB Girişimcilik Eğitim Kurslarına Katılan Katılımcıların Girişimcilik Potansiyeline Yönelik Bir Alan Araştırması, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 8(2), 79-96.
- Yıldırım, N. and Aşkun, O.B. (2012). Entrepreneurship Intentions of Public Universities In Turkey: Going Beyond Education and Research, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 58, 953-963.